Adı Soyadı:	Sınıfı:	No:	Puan:

2026–2027 Eğitim–Öğretim Yılı · 5. Sınıf Türkçe · Efsane Set

1. Dönem 1. Yazılı Deneme Sınavı

Yazılı Pusulası tarafından son 3 yılın MEB soruları yapay zekâ ile analiz edilerek hazırlanmıştır; **MEB sorusu değildir.** Konu dağılımı: MEB ÖDSGM 2026-2027 1. dönem konu-soru dağılım tablosu (1. ortak yazılı, 6 senaryo). Toplam 100 puan.

🔎 **Bu deneme nasıl hazırlandı? 2023-2026 MEB ortak yazılı ve Yazılıya Hazırlanıyorum soruları (99) ile 2015-2026 bursluluk (İOKBS) soruları (235), toplam 334 MEB 5. sınıf Türkçe sorusu ve 2026-2027 konu-soru dağılım tablosu (1. yazılı, 6 senaryo) analiz edildi.**

Konu	334 MEB sorusunda (yazılı + bursluluk)	2026-2027 tablosu (Senaryo 1·2·3·4·5·6)
Metnin yüzey anlamı (konu, ana fikir, 5N1K)	86	2 · 1 · 2 · 2 · 2 · 2
Paragraf yapısı, akış, bağlantı	53	0 · 0 · 0 · 0 · 1 · 1
Söz varlığı (eş, zıt, eş sesli, deyim)	43	2 · 0 · 1 · 2 · 2 · 1
Hikâye unsurları, şiir, metin türü	39	0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 0
Derin anlam, çıkarım	35	0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 0
Bilinmeyen kelimenin anlamını tahmin	22	0 · 1 · 1 · 0 · 1 · 1
Yazım ve noktalama	21	1 · 1 · 1 · 1 · 0 · 1
Görsel, afiş, grafik okuma	17	1 · 2 · 1 · 2 · 1 · 1
Anahtar kelimeler	4	0 · 1 · 1 · 0 · 0 · 1
Dil bilgisi, serbest yazma	14	0 · 0 · 0 · 0 · 0 · 0

Dikkat: 334 MEB sorusunun **86'sı (%26) metnin yüzey anlamı**; bu yılki tabloda da 6 senaryonun hepsinde var (toplam 11 soru). **Görsel okuma** arşivde yalnızca 17 soru (%5), ama 2026-27 tablosunda **her senaryoda 1-2 soru** (toplam 8). Bu yüzden denemede 4 görselli soru var.

1 Türkçe dersinde köy pazarını anlatan bir metin okuyan Eymen, bazı kelimelerin anlamını bilmediğini fark etti. Sözlüğe bakmadan önce bu kelimelerin anlamını cümlelerden tahmin etmeye karar verdi. **(5 puan)**

> Köyün en yaşlı çınarının altında her cumartesi bir pazar kurulurdu. Teyzeler, sepetlerindeki taze sebzeleri tezgâhlara **özenle** dizer, gelenlere soğuk ayran **ikram ederdi**. Akşamüstü pazar **dağılınca** meydanda yalnızca serçelerin cıvıltısı kalırdı.

Altı çizili kelimelerin metindeki anlamlarına ilişkin tahminlerinizi yazınız.

özenle: .....

ikram etmek: .....

dağılmak: .....

2 Deniz feneri hakkında bir hikâye okuyan Asya, altı çizili ifadelerin anlamlarını metinden yola çıkarak bulmak istiyor. **(5 puan)**

> Yaşlı fener bekçisi Hasan Amca, fırtınalı gecelerde sabaha kadar denizi **gözetlerdi**. Fenerin ışığı, karanlıkta **yolunu şaşıran** gemilere **kılavuzluk ederdi**. Sabah olunca yorgun ama huzurlu bir şekilde kulübesine **çekilirdi**.

Altı çizili ifadelerin metindeki anlamını tahmin ediniz. Her birinin yanındaki yay ayraç içine uygun açıklamanın **numarasını** yazınız.

(Bir açıklama açıkta kalacaktır.)

1. Yol göstermek, rehberlik etmek
2. Bir şeyi dikkatle izlemek, göz altında tutmak
3. Gideceği yönü bulamamak, kaybolmak
4. Dinlenmek için bir yere gidip orada kalmak
5. Bir işi başkasıyla birlikte yapmak

a) gözetlemek (.....) **b)** yolunu şaşırmak (.....) **c)** kılavuzluk etmek (.....)

d) çekilmek (.....)

3 Okul gazetesinin "Okulumuzdan Haberler" köşesinde aşağıdaki haber yayımlandı. Haberi okuyan Kuzey, haberdeki temel bilgileri bir tabloya yazmak istiyor. **(5 puan)**

> Geçen perşembe öğleden sonra 5-B sınıfı öğrencileri, mahallelerindeki huzurevini ziyaret etti. Öğrenciler, yaşlılar için hazırladıkları el yapımı kartları dağıttı ve onlara şarkılar söyledi. Ziyaretin amacı, yaşlıları mutlu etmek ve onlara yalnız olmadıklarını hissettirmekti. Huzurevinde kalan Nuri Dede, gözleri dolarak öğrencilere teşekkür etti.

Kim?	.....
Nerede?	.....
Ne zaman?	.....
Ne yaptılar?	.....
Niçin?	.....

Habere göre tablodaki soruların cevaplarını **birer kelime grubu ya da cümleyle** yazınız.

4 Beslenme dostu okul haftasında sınıf panosuna bilgilendirici bir metin asıldı. Metni okuyan Duru, metnin konusunu ve ana fikrini defterine yazacak. **(5 puan)**

> Sabah uyandığımızda vücudumuz, uzun bir gecenin ardından enerjiye ihtiyaç duyar. Kahvaltı, bu enerjiyi sağlayan günün ilk öğünüdür. Kahvaltı yapmadan okula giden bir öğrenci, ilk derslerde dikkatini toplamakta zorlanabilir, çabuk acıkıp yorulabilir. Peynir, yumurta, zeytin ve meyve gibi besinlerle yapılan bir kahvaltı ise gün boyu zinde kalmamıza yardım eder. Güne güçlü başlamak için kahvaltıyı asla atlamamalıyız.

a) Bu metnin konusunu bir kelime grubuyla yazınız.

.....

b) Bu metnin ana fikrini bir cümleyle yazınız.

.....

5 Sınıf kütüphanesinden aldığı hikâye kitabını okuyan Mert, okuduklarını ne kadar iyi anladığını kontrol etmek istiyor. **(5 puan)**

> Zehra, okul dönüşü bahçe duvarının dibinde titreyen küçük bir kedi yavrusu gördü. Yavrunun bir patisi yaralıydı. Zehra onu hemen atkısına sardı ve eve götürdü. Annesiyle birlikte yavruyu veteriner kliniğine götürdüler. Veteriner, yaranın birkaç gün içinde iyileşeceğini söyledi. Zehra kediye "Pamuk" adını verdi; artık her sabah okula gitmeden önce ona mama koyuyor.

Hikâyeye göre aşağıdaki ifadeler doğruysa "D", yanlışsa "Y" yazınız.

İfade	D / Y
Zehra, kedi yavrusunu okula giderken gördü.	....
Kedi yavrusunun bir patisi yaralıydı.	....
Zehra, yavruyu atkısına sararak eve götürdü.	....
Veteriner, yaranın birkaç ay sonra iyileşeceğini söyledi.	....
Zehra, her sabah okula gitmeden önce kediye mama koyuyor.	....

6 Sınıfın şiir panosuna asılan aşağıdaki şiiri okuyan Yiğit, şiirde neyin anlatıldığını ve şairin ne hissettiğini arkadaşlarına açıklayacak. **(5 puan)**

> Sonbahar geldi bahçeye,
> Sarı yapraklar döküldü.
> Rüzgâr esti ince ince,
> Kuşlar sıcak yerlere göçtü.
>
> Dallar kaldı yapayalnız,
> Bekler baharı sessizce.
> Boş yuvalara bakınca
> Hüzün doluyor içime.

a) Şiirin konusunu bir kelime grubuyla yazınız.

.....

b) Şiirin son iki dizesine göre şairin hissettiği duyguyu yazınız.

.....

7 Doğa ve çevre kulübü, kış aylarında kuşlara yardım etmek için bir etkinlik düzenledi. Kulüp başkanı Nil, arkadaşlarına aşağıdaki yönergeyi dağıttı. (5 puan)

Kuş Yemliği Yapalım
Malzemeler: Boş bir pet şişe, tahta kaşık, kuş yemi, ip
1. Pet şişeyi iyice yıkayıp kurutun.
2. Bir yetişkinden yardım alarak şişenin iki yanına küçük birer pencere açın.
3. Tahta kaşığı pencerelerin hemen altından geçirin; kuşlar buna konacak.
4. Şişeyi kuş yemiyle doldurup kapağına ip bağlayın.
Dikkat: Yemliği, kedilerin ulaşamayacağı yüksek bir dala asın.

a) Şişeye pencere açarken kimden yardım alınmalıdır?

.....

b) Yönergeye göre tahta kaşık ne işe yarayacaktır?

.....

c) Yemlik neden yüksek bir dala asılmalıdır?

.....

8 Okulun panosuna yeni bir afiş asıldı. Sınıf başkanı Ela, afişteki bilgileri sınıf arkadaşlarına duyurmak için afişi dikkatlice inceliyor. Afişi inceleyerek soruları cevaplayınız. (5 puan)

a) Kampanya kaç gün sürecektir?

.....

b) Kampanyaya hangi bağışlar yapılabilir?

.....

c) Afişteki "Bir kap mama, bir can dost!" sözüyle ne anlatılmak isteniyor? Bir cümleyle yazınız.

.....

.....

9 Türkçe öğretmeni, "Aile ve iletişim" konusunu işlerken tahtaya aşağıdaki çizimi yansıttı ve öğrencilerden görseli yorumlamalarını istedi. (5 puan)

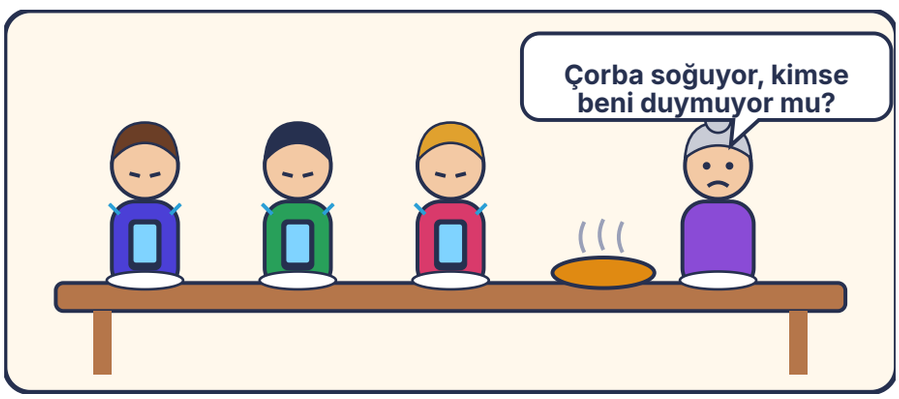

a) Görselde sofradaki üç kişi ne yapıyor?

.....

b) Büyükanne neden böyle konuşuyor olabilir? Nasıl hissediyor?

.....

c) Bu görselin vermek istediği mesajı bir cümleyle yazınız.

.....

10 5-A sınıfı, "Kitap Ayı" boyunca okudukları kitapların türlerini kaydedip aşağıdaki grafiği hazırladı. Grafiği inceleyerek soruları cevaplayınız. (5 puan)

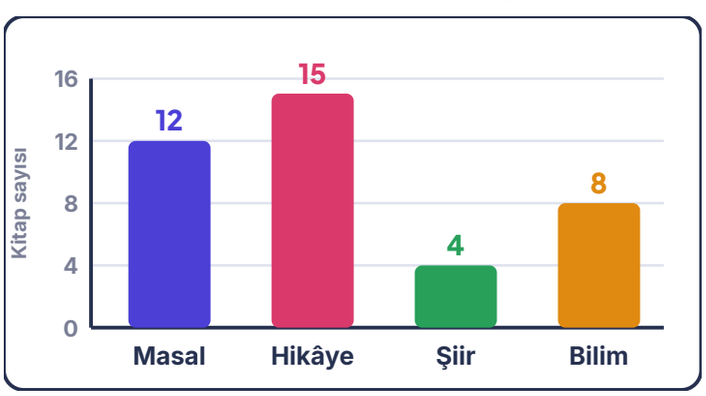

a) En çok hangi türde kitap okunmuştur?

.....

b) Hikâye kitapları, şiir kitaplarından kaç tane fazladır?

.....

c) Sınıf öğretmeni, gelecek ay en az okunan türden daha çok kitap okunmasını istiyor. Bu tür hangisidir? Bu türü sevdirmek için bir öneri yazınız.

.....

11 Fen ve Türkçe derslerinin ortak etkinliğinde Arda, saksıya çiçek yetiştirdiği günleri resimlerle anlattı. Ancak resim kartları karıştı. (5 puan)

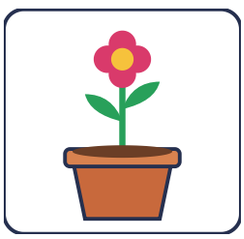
A

B

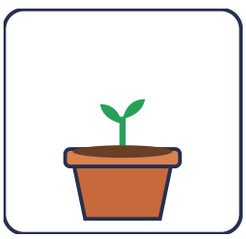
C

D

a) Kartları olayların oluş sırasına göre sıralayarak harflerini yazınız. .... → .... → .... → ....

b) Bu resimlerden çıkarılabilecek mesajı bir cümleyle yazınız.

.....

12 Fen bilimleri dersinde canlılar konusunda sunum hazırlayan Eda, aşağıdaki metni okuyup sunumu için anahtar kelimeleri seçecek. (5 puan)

Kelebekler yumurtadan kelebek olarak çıkmaz. Önce yumurtadan küçük bir tırtıl çıkar. Tırtıl, günlerce yaprak yiyerek büyür. Sonra bir dala tutunur ve etrafında sert bir kabuk oluşur; bu evreye pupa denir. Bir süre sonra pupadan renkli kanatlı bir kelebek çıkar. Bir canlının büyürken bu şekilde biçim değiştirmesine başkalaşım denir.

günlerce | kelebek | sonra | tırtıl | renkli | pupa | dal | başkalaşım

a) Kartlardan metnin konusunu taşıyan **dört anahtar kelimeyi** yazınız.

1. ..... 2. ..... 3. ..... 4. .....

b) "sonra" ve "günlerce" kelimeleri neden anahtar kelime değildir? Açıklayınız.

.....

13 Pazar yerini anlatan bir metin okuyan Can, yazarın birbirinin karşıtı ve aynı anlamdaki kelimeleri kullanarak anlatımı zenginleştirdiğini fark etti. (5 puan)

> Sabahın erken saatlerinde sessiz olan çarşı, öğleye doğru gürültülü bir hâl aldı. Dar sokaklardan geniş meydana dolan kalabalık, tezgâhların önünde durup sorular sordu. Satıcılar her soruya güler yüzle cevap verdi. Ancak bir müşterinin aldığı yanıt herkesi şaşırttı: "Bugün meyveler bedava!"

a) Aşağıdaki kelimelerin metinde geçen **zıt anlamlılarını** yazınız.

sessiz ↔ ..... dar ↔ .....

b) "cevap" kelimesinin metinde geçen **eş anlamlısını** yazınız.

.....

c) "erken" kelimesinin zıt anlamlısını yazınız. .....

d) "bedava" kelimesinin eş anlamlısını yazınız. .....

14 Yaz tatilinde yaşadıklarını anlatan Nehir, aynı yazılan ama farklı anlamlara gelen kelimeleri numaralandırdı. (5 puan)

> Yaz tatilinde köydeki dedemi ziyaret ettik. Evin önünden akan **çayın** (1) kenarında uzun bir yürüyüş yaptık. Eve dönünce babaannem demlikten taze **çay** (2) koydu. Akşamüstü gökyüzü karardı ve birden iri taneli **dolu** (3) yağdı. Neyse ki ambar, kış için hazırlanmış erzakla **dolu** (4) idi.

a) Numaralanmış kelimelerin metindeki anlamlarını yazınız.

(1) çay: ..... (2) çay: .....

(3) dolu: ..... (4) dolu: .....

b) Yazılışları aynı, anlamları farklı olan bu tür kelimelere ne ad verilir? .....

15 Selin, hafta sonunu anlatan bir yazı yazdı. Yazıyı okuyan öğretmeni, aynı kelimeyi çok tekrar ettiğini söyleyerek kelimeleri daha uygun olanlarla değiştirmesini istedi. **(5 puan)**

> Bahçemizde **güzel** **(1)** çiçekler açmış. Annem, akşam için **güzel** **(2)** yemekler hazırlamış. Yemekten sonra pencereleri büyük, aydınlık ve **güzel** **(3)** salonumuzda oturup sohbet ettik.

leziz **cesur** **rengârenk** **ferah**

a) Numaralı "güzel" kelimelerinin yerine kutudaki kelimelerden anlama en uygun olanı yazınız. *(Bir kelime açıkta kalacaktır.)*

(1) ..... (2) ..... (3) .....

b) Bu değişiklik yazıya ne kazandırır? Bir cümleyle yazınız.

.....

16 Okul gazetesi "Mevsimler" sayısı için kısa yazılar topluyor. Gazete ekibi, yazıların canlı ve etkileyici olması için aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının kullanılmasını öneriyor. **(5 puan)**

şıpır şıpır **mis gibi** **sırılsıklam** **gökkuşağı** **gürül gürül**

"Yağmurlu Bir Gün" konulu, **en az üç cümlelik** bir paragraf yazınız. Paragrafınızda yukarıdakilerden **en az üçünü** anlamına uygun biçimde kullanınız ve kullandıklarınızın altını çiziniz.

.....

.....

.....

.....

17 Kerem, mahallelerinde açılan kütüphaneyi anlatan bir yazı yazmaya başladı. Yazının giriş ve gelişme bölümlerini tamamladı ama sonuç bölümünü ve başlığını yazamadı. **(5 puan)**

(Başlık) .....

Giriş: Mahallemizde geçen ay küçük bir kütüphane açıldı. Eskiden boş duran bir dükkân, raflar ve renkli minderlerle donatıldı.
Gelişme: Mahalleli, evindeki okunmuş kitapları kütüphaneye bağışladı. Hafta sonları burada masal saatleri düzenleniyor; büyükler de küçükler de kitap okumak için toplanıyor. Ben de her cumartesi buraya gidip yeni bir kitap seçiyorum.
Sonuç: .....

a) Yazıya giriş ve gelişme bölümleriyle uyumlu, **en az iki cümlelik** bir sonuç bölümü yazınız.

.....

.....

b) Yazının içeriğine uygun bir başlık yazınız.

.....

18 Ada, okulda yaşadığı küçük bir olayı anlatan kısa bir yazı yazdı. Yazıyı okuyan ablası, bazı noktalama işaretlerinin eksik olduğunu fark etti. **(5 puan)**

Teneffüste Elif, çantasını karıştırırken telaşla bağırdı(1) "Eyvah(2) Resim defterimi evde unuttum." Arkadaşı Selin sordu: "Defterini en son nerede gördün(3)" Elif biraz düşündü(4) sonra defterini kalemlerinin(5) boyalarının ve cetvelinin yanında bıraktığını hatırladı.

Yazıdaki numaralı yerlere gelmesi gereken noktalama işaretlerini aynı numaranın yanına yazınız.

(1) ..... (2) ..... (3) ..... (4) ..... (5) .....

19 Ömer, yaz tatilinde yaptığı geziyi anlatan bir paragraf yazdı. Öğretmeni, paragrafta büyük harfle başlaması gereken bazı kelimelerin küçük harfle yazıldığını söyledi. **(5 puan)**

> Geçen yaz ailemle birlikte trabzon'a gittik. Yolda karadeniz'in masmavi sularını seyrettik. Orada kuzenim zeynep bize şehri gezdirdi. Döndükten sonra bu geziyi türkçe dersinde arkadaşlarıma anlattım.

a) Paragrafta yanlış yazılmış **dört** kelimeyi bularak doğru biçimde yazınız.

1. ..... 2. ..... 3. ..... 4. .....

b) "Trabzon'a" kelimesinde neden kesme işareti kullanılır? Açıklayınız.

.....

20 Sınıf panosu için cümleler yazan öğrencilerin bazıları "de/da" bağlacının, "-de/-da" ekinin ve "mi" soru ekinin yazımında hata yaptı. Cümleleri kontrol etme görevi size verildi. **(5 puan)**

Cümlelerin yazımı doğruysa "D", yanlışsa "Y" yazınız. Yanlış olan cümlelerdeki hatalı kelimenin doğrusunu tablonun altına yazınız.

İfade	D / Y
Bende bu kitabı geçen hafta okudum.	....
Yarın piknikte top oynayacak mısın?	....
Kardeşim de resim yapmayı çok sever.	....
Sen bu filmi izledinmi?	....
Çiçeklerimizi balkon da yetiştiriyoruz.	....

....

Cevap Anahtarı ve Kısa Çözümler

5. Sınıf Türkçe · Efsane Set · 1. Dönem 1. Yazılı Deneme Sınavı

1 özenle: **dikkatle, itinayla, titizlikle** · ikram etmek: **birine yiyecek içecek sunmak, karşılıksız vermek** · dağılmak: **(pazarın) toplanıp bitmesi, insanların ayrılıp gitmesi** (Puanlama: özenle 2, ikram etmek 2, dağılmak 1 puan; benzer ifadeler kabul edilir.) **(5 puan)**

Bilmediğimiz kelimenin anlamını, geçtiği cümleden tahmin ederiz. Sebzeleri tezgâha "özenle" dizmek, onları dikkatle ve itinayla yerleştirmektir. Gelenlere ayran "ikram etmek", ayranı onlara sunmak, karşılık beklemeden vermektir. Akşamüstü pazarın "dağılması" ise satıcıların ve alıcıların toplanıp gitmesi, pazarın bitmesidir; bunu "meydanda yalnızca serçelerin cıvıltısı kalırdı" ifadesinden anlarız.

2 a) **2** b) **3** c) **1** d) **4** (5 açıkta kalır. Puanlama: 4 doğru 5, 3 doğru 4, 2 doğru 2, 1 doğru 1 puan.) **(5 puan)**

Bekçinin fırtınalı gecelerde denizi "gözetlemesi", onu dikkatle izlemesidir (2). Karanlıkta "yolunu şaşıran" gemiler yönünü bulamayan gemilerdir (3). Fenerin ışığının onlara "kılavuzluk etmesi", yol göstermesidir (1). Yorgun bekçinin sabah kulübesine "çekilmesi" ise dinlenmek için oraya gidip kalmasıdır (4). Metinde birlikte iş yapma anlamı olmadığı için 5 açıkta kalır.

3 Kim: **5-B sınıfı öğrencileri** · Nerede: **mahallelerindeki huzurevinde** · Ne zaman: **geçen perşembe öğleden sonra** · Ne yaptılar: **el yapımı kartlar dağıtıp şarkılar söylediler** · Niçin: **yaşlıları mutlu etmek, yalnız olmadıklarını hissettirmek için** (Her doğru 1 puan.) **(5 puan)**

5N1K sorularının cevapları haberde açıkça yer alır. Ziyareti yapanlar 5-B sınıfı öğrencileridir; ziyaret mahallelerindeki huzurevinde, geçen perşembe öğleden sonra yapılmıştır. Öğrenciler kart dağıtıp şarkı söylemiştir. "Ziyaretin amacı..." cümlesi de "Niçin?" sorusunun cevabını verir: yaşlıları mutlu etmek. Nuri Dede ziyareti yapan değil, ziyaret edilen kişidir.

4 a) **Kahvaltının önemi** · b) **Güne güçlü başlamak için kahvaltıyı atlamamalıyız / her sabah kahvaltı yapmalıyız.** (Puanlama: a 2, b 3 puan.) **(5 puan)**

Konu, metinde neyden söz edildiğidir: Metin baştan sona kahvaltının vücudumuza ve derslerimize etkisini anlatıyor, yani konu "kahvaltının önemi"dir. Ana fikir, yazarın okura vermek istediği mesajdır ve bu metinde son cümlede açıkça söylenir: Güne güçlü başlamak için kahvaltıyı atlamamalıyız.

5 1. **Y** 2. **D** 3. **D** 4. **Y** 5. **D** (Her doğru 1 puan.) **(5 puan)**

Her ifadeyi metindeki cümleyle karşılaştırırız. Zehra yavruyu okula giderken değil, "okul dönüşü" görmüştür (Y). Patisinin yaralı olduğu ve atkıya sarılıp eve götürüldüğü metinde açıkça yazar (D, D). Veteriner yaranın "birkaç gün içinde" iyileşeceğini söylemiştir, "birkaç ay" değil (Y). Son cümlede Zehra'nın her sabah kediye mama koyduğu belirtilir (D).

6 a) **Sonbaharın gelişi / sonbaharda doğadaki değişiklikler** · b) **Hüzün (üzüntü)** (Puanlama: a 3, b 2 puan.) **(5 puan)**

Şiirde sonbaharın gelmesiyle yaprakların dökülmesi, rüzgârın esmesi, kuşların göç etmesi ve dalların boş kalması anlatılıyor; yani konu sonbaharın gelişi ve doğadaki değişikliklerdir. Son iki dize olan "Boş yuvalara bakınca / Hüzün doluyor içime" şairin boş kalan yuvaları görünce hüzünlendiğini açıkça söyler.

7 a) **Bir yetişkinden** · b) **Kuşların konması (tünek) için** · c) **Kedilerin ulaşamaması için** (Puanlama: a 1, b 2, c 2 puan.) **(5 puan)**

Yönerge metinlerinde bilgiler adım adım verilir; cevapları ilgili adımda ararız. 2. adımda pencere açarken "bir yetişkinden yardım alarak" denir. 3. adımda tahta kaşık için "kuşlar buna konacak" yazar. "Dikkat" bölümü yemliğin, kedilerin ulaşamayacağı yüksek bir dala asılması gerektiğini söyler.

8 a) **5 gün** (3, 4, 5, 6, 7 Kasım) · b) **Kuru mama ve temiz battaniye** · c) *Örnek:* **Küçük bir yardımla bir hayvanın hayatına dokunur, onunla dost oluruz.** (Puanlama: a 1, b 2 (her bağış 1), c 2 puan.) **(5 puan)**

Afişteki bilgiler a ve b maddelerinin cevabını verir: Kampanya 3-7 Kasım arasında, yani 3, 4, 5, 6 ve 7 Kasım olmak üzere 5 gün sürer; kuru mama ve temiz battaniye bağışlanabilir. c maddesinde sloganı yorumlarız: Bir kap mama küçük bir yardımdır ama bir hayvanın karnını doyurur ve onu bize dost yapar.

9 a) **Yemek yerine / birbirleriyle konuşmak yerine telefonlarına bakıyorlar.** · b) **Kimse onunla ilgilenmediği için üzgün, kırgın, yalnız hissediyor.** · c) *Örnek:* **Ailemizle birlikteyken telefonu bırakıp birbirimizle ilgilenmeliyiz.** (Puanlama: a 2, b 1, c 2 puan.) **(5 puan)**

Görseli ayrıntılarıyla inceleriz: Sofradaki üç kişinin başı eğik, gözleri ellerindeki telefonlardadır. Büyükanne çorba getirmiş ama "kimse beni duymuyor mu?" diyor; yani ona kimse cevap vermiyor, bu yüzden üzgün ve yalnız hissediyor. Görselin mesajı, aile sofrasında telefon yerine birbirimize vakit ayırmamız gerektiğidir.

10 a) **Hikâye** (15 kitap) · b) **11** (15 − 4) · c) **Şiir**; *örnek öneri:* **Her hafta sınıfta bir şiir dinletisi yapalım.** (Puanlama: a 1, b 2, c 2 puan: tür 1, öneri 1.) **(5 puan)**

Grafikte en uzun sütun 15 kitapla hikâyedir. Hikâye 15, şiir 4 kitaptır; 15 − 4 = 11 tane fazladır. En kısa sütun 4 kitapla şiirdir, yani en az okunan tür şiirdir. Öneri kısmında şiir okumayı artıracak her uygun fikir (şiir panosu, şiir dinletisi, haftanın şiiri) kabul edilir.

11 a) **B → D → C → A** · b) *Örnek:* **Bir canlıyı yetiştirmek emek, düzenli bakım ve sabır ister.** (Puanlama: a 2 (tam doğru sıra), b 3 puan.) **(5 puan)**

Resimlerdeki ayrıntılara bakarız: B'de toprağa tohumlar atılıyor, D'de henüz filiz yokken toprak sulanıyor, C'de küçük bir filiz çıkmış, A'da ise çiçek açmış. Bu yüzden sıra B → D → C → A olur. Tohumun çiçeğe dönüşmesi için ekmek, sulamak ve beklemek gerekir; resimler emeğin ve sabrın sonunda güzel bir sonuca ulaşıldığını anlatır.

12 a) **kelebek, tırtıl, pupa, başkalaşım** (sıra önemsiz) · b) **Konuyu taşımazlar; yalnızca zamanı ve sırayı bildirirler.** (Puanlama: a 3 (4 doğru 3, 3 doğru 2, 2 doğru 1), b 2 puan.) **(5 puan)**

Anahtar kelimeler metnin konusunu ve ana düşüncesini taşıyan, çoğu zaman tekrar eden kelimelerdir. Metin, kelebeğin yumurta, tırtıl ve pupa evrelerinden geçerek başkalaşım geçirdiğini anlatıyor; bu yüzden anahtar kelimeler "kelebek, tırtıl, pupa, başkalaşım"dır. "Sonra" ve "günlerce" sadece zaman ve sıra bildirir, "renkli" ve "dal" ise metnin konusunu tek başına anlatmaz.

13 a) sessiz ↔ **gürültülü**, dar ↔ **geniş** · b) **yanıt** · c) **geç** · d) **parasız / ücretsiz** (Puanlama: a 2, b 1, c 1, d 1 puan.) **(5 puan)**

Zıt anlamlı kelimeler birbirinin karşıtıdır: Metinde sessiz çarşı "gürültülü" hâle gelir, kalabalık "dar" sokaklardan "geniş" meydana dolar. Eş anlamlı kelimeler yazılışı farklı, anlamı aynı kelimelerdir: Yazar "cevap" kelimesini tekrar etmemek için "yanıt" kelimesini kullanmıştır. "Erken"in zıt anlamlısı "geç", "bedava"nın eş anlamlısı "parasız" ya da "ücretsiz"dir.

14 a) (1) **küçük akarsu, dere** (2) **içecek** (3) **gökten düşen buz taneleri** (4) **boş olmayan, içi dolmuş** · b) **Eş sesli (sesteş) kelimeler** (Her doğru 1 puan.) **(5 puan)**

Eş sesli kelimelerin anlamını cümledeki kullanımdan buluruz. Evin önünden "akan" çay küçük bir akarsudur; demlikten konan çay ise içecektir. Gökten "yağan" dolu buz tanelerinden oluşur; ambarın erzakla dolu olması ise boş olmaması demektir. Yazılışı aynı, anlamı farklı kelimelere eş sesli (sesteş) kelimeler denir.

15 a) (1) **rengârenk** (2) **leziz** (3) **ferah** (cesur açıkta kalır) · b) **Kelime tekrarını önler, anlatımı daha zengin ve canlı yapar.** (Puanlama: a her doğru 1 = 3, b 2 puan.) **(5 puan)**

Her "güzel" kelimesinin yerine, nitelediği varlığa en uygun kelimeyi seçeriz. Çiçekler için renklerini anlatan "rengârenk", yemekler için tadını anlatan "leziz", pencereleri büyük ve aydınlık salon için "ferah" uygundur. "Cesur" kelimesi insanlar için kullanılır, burada açıkta kalır. Farklı kelimeler kullanmak tekrarı önler ve yazıyı zenginleştirir.

16 *Örnek:* Sabahtan beri yağmur **şıpır şıpır** yağıyordu. Okul dönüşü şemsiyemi unuttuğum için **sırılsıklam** oldum. Yağmur dinince toprak **mis gibi** koktu, gökyüzünde kocaman bir **gökkuşağı** belirdi. (Puanlama: üç kelimenin her biri anlamına uygun kullanılırsa 1 = 3; konuya uygun, en az üç cümle 1; yazım ve noktalama 1 puan.) **(5 puan)**

Kelimeleri anlamlarına uygun kullanmalıyız: "şıpır şıpır" ve "gürül gürül" yağmurun ya da suyun sesini, "sırılsıklam" çok ıslanmayı, "mis gibi" güzel kokmayı anlatır. Gökkuşağı yağmurdan sonra görülür. Bu kelimeler yazıya ses, koku ve görüntü katarak okurun sahneyi gözünde canlandırmasını sağlar. Paragraf konuya uygun olmalı, en az üç cümleden oluşmalı ve yazım kurallarına uymalıdır.

17 a) *Örnek:* **Bu küçük kütüphane sayesinde mahallemizde herkes kitap okumayı daha çok sevdi. Keşke her mahallede böyle bir kütüphane olsa.** · b) *Örnek:* **Mahallemizin Kütüphanesi** (Puanlama: a 3 (konuyla uyumlu ve yazıyı bağlayan 2, en az iki cümle 1), b 2 puan.) **(5 puan)**

Sonuç bölümü yazıyı toparlar: Giriş ve gelişmede anlatılanların (kütüphanenin açılması, kitap bağışları, masal saatleri) mahalleye ne kazandırdığını söyleyebilir, bir dilek ya da düşünceyle bitebilir. Yeni bir konuya geçilmemelidir. Başlık ise yazının konusunu kısaca yansıtmalıdır: "Mahallemizin Kütüphanesi", "Kitap Kokan Dükkân" gibi.

18 (1) **:** (2) **!** (3) **?** (4) **,** (5) **,** (Her doğru 1 puan.) **(5 puan)**

Başkasının sözü aktarılmadan önce iki nokta konur: "bağırdı:". Ünlem bildiren "Eyvah" sözünden sonra ünlem işareti gelir; sonraki kelimenin büyük harfle başlaması da bunu gösterir. Soru bildiren cümlenin sonuna soru işareti konur. "Düşündü" ile küçük harfle başlayan "sonra" arasına, sıralı cümleleri ayırmak için virgül gelir. Sıralanan eş görevli kelimeler (kalemlerinin, boyalarının ve cetvelinin) virgülle ayrılır.

19 a) **Trabzon'a, Karadeniz'in, Zeynep, Türkçe** · b) **Özel isimlere gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.** (Puanlama: a her doğru 1 = 4, b 1 puan.) **(5 puan)**

Özel isimler büyük harfle başlar: Şehir adı (Trabzon), deniz adı (Karadeniz), kişi adı (Zeynep) ve dil adı (Türkçe) bu yüzden büyük harfle yazılmalıdır. "Türkçe dersi" ifadesinde de dil adı olan "Türkçe" büyük harfle başlar. Özel isimlere getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır: Trabzon'a, Karadeniz'in.

20 1. **Y** (Ben de) 2. **D** 3. **D** 4. **Y** (izledin mi) 5. **Y** (balkonda) (Her cümle 1 puan; Y cümlelerinde puan için doğru yazım da gerekir.) **(5 puan)**

"Dahi, bile" anlamındaki "de" bağlacı ayrı yazılır: "Ben de bu kitabı okudum." Cümleden çıkarıldığında anlam bozulmuyorsa bağlaçtır. "Kardeşim de" doğru yazılmıştır. Soru eki "mi" her zaman ayrı yazılır: "izledin mi?" "Mısın" da ayrı yazıldığı için 2. cümle doğrudur. Bulunma bildiren "-da" eki ise kelimeye bitişik yazılır: "balkonda".

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

5. Sınıf Türkçe · 2026-2027 · 1. dönem 1. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net